

Jačanje lokalne demokratije – obraćanje Nihada Canovića, predsjednika Opštine Plav, na 50. sjednici Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti
Strazbur, 1. april 2026.

Poštovani predsjedniče,
Poštovane kolege,

Slobodni i fer lokalni izbori nijesu samo demokratski standard – oni su trenutak kada građani odlučuju da li će vjerovati sistemu ili će se od njega udaljiti.

Jer demokratija ne počinje na nacionalnom nivou.
Ona počinje u našim opštinama.

Na našim ulicama, u našim zajednicama – gdje građani očekuju konkretne odgovore, a ne udaljene odluke.

Dolazeći iz Crne Gore, zemlje na njenom evropskom putu, moramo biti iskreni: snaga naše demokratije i dalje je ograničena stepenom centralizacije.

Ovo nije samo naša interna procjena.

U svom posljednjem izvještaju o monitoringu, Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope okarakterisao je Crnu Goru kao jednu od najcentralizovanijih zemalja na Zapadnom Balkanu – što je jasan signal izazova sa kojima se suočavamo.

Sistem koji je previše centralizovan ne može u potpunosti odražavati volju građana.

A bez snažnih lokalnih samouprava, demokratija ostaje nepotpuna.

Zato decentralizacija nije tehnička reforma.
Ona je pitanje demokratske zrelosti.

Lokalne samouprave moraju imati stvarna ovlašćenja, stvarne resurse i stvarnu odgovornost.

Tek tada možemo govoriti o odgovornosti.

A odgovornost počinje načinom na koji se biraju lideri.

Ako zaista vjerujemo u lokalnu demokratiju, onda građani moraju imati pravo da direktno biraju svoje predsjednike opština.

Direktni izbori nijesu samo model – oni su poruka.

Poruka da odgovornost ima ime.

Poruka da se liderstvo stiče direktno od građana.

Poruka da se povjerenje ne delegira – već se daje.

Proces usklađivanja našeg zakonodavstva sa Evropskom unijom zahtijeva kredibilne i kvalitetne reforme.

Upravo je to prilika koju moramo iskoristiti – da sprovedemo stvarnu i suštinsku reformu našeg izbornog sistema.

Jer izbori nijesu samo procedure. Oni su smisao. Na lokalnom nivou, taj smisao je jasan:

jednake šanse za sve kandidate, transparentni procesi i nulta tolerancija na pritiske ili zloupotrebu javnih resursa.

Ali više od toga – moramo osigurati da građani vjeruju da njihov glas ima značaj.

Posebno mladi.

Jer kada mladi izgube povjerenje u izbore, demokratija počinje da slabi u svojim temeljima.

Istovremeno, evropski put Crne Gore nije samo politički cilj.

To je jasna težnja većine naših građana – da pripadaju zajednici vrijednosti, standarda i odgovornosti.

Zato usklađivanje naših izbornih sistema sa evropskim demokratskim standardima nije opcija. Ono je nužnost.

U tom procesu, uloga Savjeta Evrope i ovog Kongresa je od suštinskog značaja – ne samo kao posmatrača, već kao partnera u jačanju demokratske otpornosti na lokalnom nivou.

Poštovane kolege,

Naša odgovornost je jasna:

da ojačamo decentralizaciju,

da obezbijedimo stvarnu odgovornost,

da zaštitimo integritet izbora,
i da zadržimo demokratiju tamo gdje pripada – blizu građana.

Jer kada je lokalna demokratija snažna, snažno je i povjerenje.
A tamo gdje postoji povjerenje – postoji i budućnost.

Hvala.